

Seminaras „Sovietmetis kaip sakinės istorijos objektas: atminties (re)konstravimo galimybės ir ypatumai“

2018 m. balandžio 27 d.,

VU TSPMI, Vokiečių 10, Vilnius, 402 aud.

11:00-12:00 Seminaro atidarymas ir diskusija „Etiniai sakinės istorijos iššūkiai“

Moderuoja: Ainė Ramonaitė

Diskutuoja: Aurimas Švedas, Jogilė Ulinskaitė, Laima Žilinskienė.

Ar ir kada etikos reikalavimai kertasi su mokslinių tyrimų tikslais? Kaip kylančias įtampas galima spręsti?

1. Pagal etikos ir teisinius reikalavimus informantas turi būti informuotas apie tyrimo tikslus, turi pasirašyti sutikimo formą, turi teisę bet kada iš tyrimo pasitraukti. Ar ir kaip tai keičia informanto atvirumą pokalbio metu? Kaip išlaikyti informanto atvirumą ir nenusižengti etiniams reikalavimams?

2. Ar ir kaip sakinės istorijos šaltinį keičia pareiga etiškai archyvuoti (arba publikuoti) šaltinį? Ar ir kaip tai keičia pašnekovo suvokiamą auditoriją (klausytoją) ir pasakojimo turinį ir stilių?

3. Kiek informantas dalyvauja ar turėtų dalyvauti surinktų duomenų analizės ir interpretacijos etape? Kiek informantas turėtų dalyvauti interviu tikslinime, taisyme ar redagavime? Ar duomenų interpretacijos taip turėtų būti suderinamos su informantais?

12:00-12:30 Kavos pertrauka

Lietuvos
mokslo
taryba

Renginys organizuojamas įgyvendinant Lietuvos mokslo tarybos finansuojamą projektą „Sovietmetis kaip sakinės istorijos objektas: atminties (re)konstravimo galimybės ir ypatumai“

(sutarties Nr. APP – 10/2016)

12:30-13:30 Diskusija „Sakytinė istorija kaip šaltinis sovietmečio tyrimuose“

Moderuoja: Jūratė Kavaliauskaitė

Diskutuoja: Sigita Kraniauskienė, Radvilė Racėnaitė, Nerijus Šepetys, Inga Vinogradnaitė

Amžininkų pasakojimai bei pokalbiai (interviu), kaip žinojimo šaltinis ir metodas, ne vienoje disciplinoje yra praktikuojami, bet taip pat nuolat kritikuojami: tyrėja(s) ne renka, bet dalyvauja duomenų kūrime, turi reikalų su žmogiškąja atmintimi, dabarties aplinkybėmis, žvilgsnio subjektyvumu, strategavimu ir niekad nežino, ar kitoje vietoje ir kitu laiku pakartotas pasakojimas netaps visai kitoks. Tad kam ir kaip skirtingų disciplinų atstovai pasitelkia šį instrumentą? Ko tikėdamiesi ir koku pagrindu?

1. Kalbant apie konkrečią discipliną ar tyrimų sritį, koks yra motyvas imtis (sovietmečio) sakytinės istorijos ir jai giminingų tyrimo žanrų? Kokio pobūdžio medžiaga yra sukuriama, ko šaltinis? Ką tikimasi sužinoti ir ką įmanoma pažinti iš tokio pobūdžio duomenų?
2. Kalbant apie sovietmetį, ką skirtingų disciplinų atstovams reiškia „geras“ interviu, pasakojimas, istorija – kaip procesas ir kaip rezultatas? Ar tyrėjas turėtų ir, jei taip, kaip galėtų prie to aktyviai prisidėti?
3. Kaip skirtingos disciplinos vertina tokio pobūdžio duomenų (apie sovietmetį) „kokybę“ (pagrįstumo, patikimumo ir pan. pažiūriu)? Kokių esama taktikų kontroliuoti tos kokybės vertinimą (be trūkumų fiksavimo, nepažiūrėti privalumų)?
4. Ar, ką ir kodėl sakytinės istorijos ir gimininguose žanruose keičia tai, jog pašnekovų klausiamo ne apie ką kita, o būtent lietuviškąjį sovietmetį? Dėl ko konkrečiai šiuo atveju reikėtų būdrauti tyrėjui? Kokios specifikos ir iššūkių tikėtis?
5. Neretai pasakojimai ir interviu inicijuojami konkretaus tyrimo tikslais, ar ir kokių problemų kyla siekiant juos panaudoti antrinei analizei, kituose tyrimuose? Kaip jas spręsti?

13:30-14:30 Apibendrinimas ir baigiamoji diskusija „Sakytinė istorija ir akademinė bendruomenė Lietuvoje: ką duotų tarpdisciplininis bendradarbiavimas ir asociacija?“

Moderuoja: Ainė Ramonaitė

Ar ir kiek sutarimo dėl sakytinės istorijos kaip metodo principų esama Lietuvoje? Kuo galėtų būti svarbus metodo plėtotėi tarpdisciplininis bendradarbiavimas? Ar reikalinga (formali arba neformali) sakytinės istorijos asociacija Lietuvoje?

14:30-15:30 Pašnekesiai su kava ir užkandžiais

Lietuvos
mokslo
taryba

Renginys organizuojamas įgyvendinant Lietuvos mokslo tarybos finansuojamą projektą „Sovietmetis kaip sakytinės istorijos objektas: atminties (re)konstravimo galimybės ir ypatumai“

(sutarties Nr. APP – 10/2016)